Свого не цурайтесь...
І чужому научайтесь,
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 219. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СУБОТА, 26-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1966 No. 219. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 23 листопада 1966

В АМЕРИЦІ

ЗБІЛЬШЕННЯ ПОДАТКІВ В 1967-МУ РОЦІ було б трагічною помилкою" — заявляє палатний провідник республіканської меншости конґресмен Джералд Р. Форд. Він гадає, що не можна збільшувати податків тоді, коли економіка не потребує сповільнення, бо вона вже тепер зменшує свій темп розвитку, а в 1967-му, можливо, потребуватиме скріплення. Також і колишній голова Ради Економічних Дорадників Президента Волтер В. Геллер заявив, що на початку цього року він дораджував збільшувати прибуткові податки, але тепер його певність в цій справі значно зменшилася.

МИШИГЕНСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР Джордж Ромні конферував із нюйоркським губернатором Нелсоном А. Рокефеллером в Дорадо в Порто Ріко, де вони обидва відпочили після виборчої кампанії, і заявив, що республіканські губернатори повинні відбути спільну конференцію при кінці грудня, на якій порозумілися б щодо програми дальшої акції в тому напрялку, щоб їхня партія могла виграти президентські вибори в 1968-му році. Рокефеллер заявив, що губернатори повинні змінити консервативну республіканську плтформу з 1964-го року, коли кандидував на президента Беррі Голдвотер.

ЕКОНОМІЧНА РАДА КАНАДИ стверджує, що економіка тієї країни дещо сповільнюється при кінці цього року. Але, покищо, не плянується жадних заходів, щоб скріпити канадійську економіку. Збільшуються ціни на товари і зростають кошти продукції, і це є причиною цього, що не можна збільшити експорту. Щораз більші ціни даються в знаки населенню. Найбільшою недостачею канадійської економіки є це, що не можна збільшити продукцію. Економісти дораджують урядові скріпити будівельну промисловість, бо відчувається велика потреба мешкань — відповідних до потреб людини.

СТАН ЗДОРОВ'Я КОЛИШНЬОГО президента Д. Д. Айзенгавера дуже добрий, як ствердили лікарі Медичного Центру Фльоти в Бетесді, Мериленд, які перевели періодичні оглядини колишнього мешканця Білого Дому. Айзенгавер відмовився виявити на пресовій конференції, чи він погоджується відбути запропоновану президентом Джансоном подорож доброї волі на Далекий Схід. Айзенгавер не знає тепер, яку дасть відповідь Президентові навесні 1967-го року. Він плянував давно поїхати на Далекий Схід, але пані Айзенгавер не може летіти літаком. Він мусів би сам відбути цю подорож, але вона була б для нього дещо затяжка, бо він 10 років тому нездужав на серце.

РОБЕРТ Ф. КЕННЕДІ ЗАЯВИВ, що він внесе окремий законопроєкт в Сенаті в 1967-му році, щоб врятувати старий будинок Метрополітальної опери в Ню Йорку. Метрополітальна опера в цьому сезоні грає в новому приміщенні в Центрі Лінкольна і старий будинок продала будівельній компанії, яка хоче розібрати старий будинок опери та вибудувати на цій площі хмародер на бюра. Нюйоркський сенатор демократ сказав, що старий будинок Метрополітальної опери — є національним скарбом, і тому треба його зберегти як символ мистецької спадщини цієї країни.

У СВІТІ

БРИТІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ДЖОРЖ БРАВН ЗАПЕРЕЧИВ, наче б існували оправдані підстави для остраху, що в Західній Німеччині відроджується нео-нацизм. Така сама півофіційна опінія американських відповідальних кол. Керівна в Баварії Християнсько-соціяльна Унія зберегла свою силу, діставши в минулонедільних соймових виборах 5,071,430 голосів, — Соціял - демократична партія дістала 3,765,000 голосів, а права Націонал - демократична партія 780.500 голосів. Головною причиною зросту впливів тієї нціоналістичної партії є невдоволення політикою ніби надто великої приязни з ЗДА.

НА ВОЄННОМУ ФРОНТІ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ СТАЛАСЯ СУМНА ПОДІЯ, — коли американська стежа, зложена з 40 піхотинців, попав у минулий понеділок в засідку: кілька ворожих сотень окружили стежу, в якій згинули всі, крім трьох вояків, які вдавали мертвих. Стежа боролася до кінця, вбивши 102 ворожих вояків. Поміч наспіла запізно.

В АТЕНАХ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ РОЗПРАВА перед військовим трибуналом проти 28 високих грецьких старшин, оскаржених у приналежності до тайної військової організації Аспіда, яка плянувала перевести державний переворот. Оборона твердить, що політичні противники тодішнього прем'єра Ґеорґа Папандреу штучно спрепарували всю справу, щоб скомпромітувати того прем'єра і його сина, професора Андреаса Папандреу, політичного дорадника Аспіди. Свідки прокуратури доказують злочинний характер тієї організації.

В ҐОЛЛЯНДІЇ СТВОРЕНО НОВИЙ УРЯД, прем'єром якого став директор Центрального Банку, д-р Єлле Зільстра з протестанської „Анти-революційної партії". Однак разом з Католицькою партією та нова урядова коаліція розпоряджає тільки 63 голосами в 150-членному голляндському парляменті, тому той уряд меншости матиме труднощі. Урядова криза в Голляндії тривала від 14 жовтня і постала на тлі господарських труднощів тієї країни.

АРЕШТУВАННЯ У ПРАЗІ АМЕРИКАНСЬКОГО ГРОМАДЯНИНА ВЛАДИМІРА КАЗАНА - КОМАРЕКА СТОЇТЬ У ЗВ'ЯЗКУ з справою американського журналіста Вільяма Отіса, що його чеські комуністи арештували були в 1951 році та засудили на 10 років в'язниці за „шпигунську діяльність". Отіса звільнили в два роки потім внаслідку загальної амнестії.

БРИТІЙСЬКА ПАЛАТА ЛОРДІВ ЗАЖАДАЛА НОВОГО ЗАКОНУ, який скасував би законодавство ще з 15-го сторіччя, яке забороняє переводити в неділі будь-які збори, публічні забави, перегони, спортові змагання і т. п. Британці особливо ремствували, що в неділі не могли леґально відбуватися кінні й собачі перегони.
рижу, зумисне скрутив з дороги до Праги.

СОВЄТСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ „ДОБРОЇ ВОЛІ" ВЕРНУЛАСЯ передчасно з Комуністичного Китаю, куди вона виїхала була 2 листопада на відзначування в Китаї роковин большевицької революції 7 листопада. Формально це була делеґація від Товариства совєтсько-китайської приязни. Однак китайські „червоноґвардійці", напевне за наказом згори, так дошкулювали большевицьким делеґатам, цькували їх на кожному кроці й ображували, що вони вернулися до Москви й описують тепер прийняття, що його дізнали від однопартійних китайських „приятелів".

Заклик Екзекутиви УККА

Громадяни і Громадянки!

Український Конґресовий Комітет Америки, як в минулому, так і в цьому році, звертається до Вас з проханням підтримати його працю своєю вплатою Національного Датку до Українського Народного Фонду в міру своїх спроможностей, або, віддаючи на ту ціль, згідно з постановою останнього IX КОНҐРЕСУ УККА, свій одноденний заробіток.

УККА — це організація всіх українських центральних національних організацій Америки, а Відділи цих Організацій працюють у системі Відділів УККА на місцях.

Завданням УККА є, між іншим, інформувати американців і весь вільний світ про сучасне положення поневоленого українського народу та його змагання до волі.

В тій цілі заходом УККА виходять: 22 роки „Український Квартальник", 19 років — „Український Бюлетень" та неперіодичні видання, передовсім відбитки з Конґресових рекордів, яких появилося вже 66 видань в накладі понад 600 тисяч примірників, останньо вийшла книжка „ЖИДИ И УКРАЇНЦІ", як збірка статтей українських і жидівських авторів та документ'в про українсько-жидівські відносини, як теж на днях появиться друга книжка д-ра М. Стахова — „УКРАЇНА І РОСІЯ".

Заходом УККА проведено в Конґресі ЗДА в 1959 році Закон про Тиждень Поневолених Націй, Закон про будову Пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні та щорічно відзначуються в Конґресі ЗДА Роковини 22-го СІЧНЯ, Роковини віднови Української Незалежної Держави — Української Народної Республіки.

При УККА працює, як автономна одиниця, Шкільна Рада, що веде школи українознавства та видає шкільні підручники. В останньому, 1966-му році Шкільна Рада поширила серед дітей шкільного віку 12.000 шкільних підручників.

Всі Центральні, Молодечі Організації, що працюють в системі УККА є об'єднані в Конференції Центральних Молодечих Організацій, яка проводить спільні дії і виступи Молодечих Організацій.

Поширити працю Шкільної Ради і поглибити працю Молодечих Організацій, це одне з найважливіших завдань, що стоять перед УККА.

Перед нами також підготовка і переведення Світового Конґресу Вільних Українців, що має відбутися в листопаді 1967 року в Ню Йорку, як теж відзначення 50-ліття Української Національно-Визвольної Революції.

Є багато важливих проєктів, які УККА повинен реалізувати в найближчому часі, але переведення їх в життя вимагатиме фінансових засобів.

Тому ми звертаємось до Вас, Вельмишановні Громадяни і Громадянки, із великим проханням вплатити свій Національний Даток до УНФонду негайно, коли Ви ще не зробили цього в 1966 році і цим допомогти у здійсненні намічених нами плянів. Сподіваємося, що Ви підете назустріч нашому проханню і вишлете на адресу Централі або вплатите у своєму Місцевому Відділі УККА Національний Даток, за що складаємо Вам нашу подяку.

Листопад 1966

ЕКЗЕКУТИВА
УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ
АМЕРИКИ

Президент Труман прийняв „Шевченківську Нагороду Свободи"

Індепенденс, Мо. (УККА) — Гаррі С. Труман, 33-тій Президент З'єднаних Держав Америки, офіційно прийняв „Шевченківську Нагороду Свободи", яку йому спільно вручили Український Конґресовий Комітет Америки та Комітет побудови Пам'ятника Т. Шевченкові в признанні за його визначну службу Америці та за його піддержку людської волі та справедливости по цілому світі. Вручення „Шевченківської Нагороди Свободи" доконав д-р Володимир Душник, редактор видань УККА в Бібліотеці ім. Трумана, в суботу, 19-го листопада ц. року. Д-р Душник прибув з невеличкою делеґацією, зложеною з кількох українців та одного визначного американця, члена Міської Ради м. Ню Йорку. Тому, що Президент Труман нездужає від кількох тижнів, його нагороду та в його імені приняли п. Дейвид М. Ноєс, близький співробітник та товариш през. Трумана, та його особиста секретарка, п-а Р. Конвей. По відчитанні д-ром Душником грамоти та поясненні, чому кол. Президентові Труманові вручається це відзначення, п. Ноєс заявив: „Я щойно вертаю від Президента Трумана, який, як Вам відомо, є ще далі під лікарською опікою та не принимає нікого. Він просив мене висловити його жаль, що він не має змоги приняти цю нагороду особисто. Він прохав мене зложити щиру подяку українській організації та її провідникам за їх увагу для нього висловлену наданням Шевченківської Нагороди Свободи. П. Труман дуже оцінює цей жест признання. Він завжди стояв в обороні волі для всіх поневолених народів, і він буде перехову вати Вашу нагороду з іншими того рода пам'ятками, врученими йому в признанні за його відданості всьому людству". П-на Конвей сказала, що в понеділок ранком вона занесе „Шевченківську Нагороду Свободи" до мешкання кол. Президента Трумана.

Д-р Душник також вручив п.Ноєсові примірник англомовної Енциклопедії Українознавства як дарунок Українського Народного Союзу для Бібліотеки ім. Трумана.

Членами делеґації були: п. Томас Дж. Кют, член Міської Ради м. Ню Йорку та голова її Фінансової Ради; п. Богдан Музика, голова Відділу УККА в Кензас Сіті; його син, Орест Музика, студент Донелли Коледж; Валя Музика, учениця школи св. Бенедикта, та Олександер Томащук, учень школи Ангелів - Хоронителів — всі з Кензас Сіті.

„СВОБОДА" ЦЬОГО ТИЖНЯ

У зв'язку зі Святом Подяки, це число „Свободи" друкується в середу, 23-го листопада, з датою суботи, 26-го листопада, і буде останнім цього тижня. Чергове число друкуватиметься нормально в найближчий понеділок, з датою вівтірка, 29-го листопада.

Франція підтримує Пейпінґ щодо прийняття до ОН

Об'єднані Нації. — Французький амбасадор Рожер Сейду виступив у вівторок 22 листопада ц. р. на Генеральній Асамблеї ОН з палкою промовою у користь прийняття Комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй, критикуючи водночас італійську пропозицію, щоб окрема Комісія перевірила, чи сам Комуністичний Китай бажає собі вступити до ОН і чи після того він буде дотримуватись чартеру Об'єднаних Націй. Рожер Сейду схарактеризував ту італійську пропозицію, як „безвартну й нереальну" та домагався прийняти Комуністичний Китай, як „леґальну й політичну конечність". ЗДА заявились за італійську пропозицію, яка проте, мабуть, не знайде більшости голосів. А втім, державний секретар Дін Раск заявив кілька днів тому, що на Генеральній Асамблеї знайдеться достаточно голосів, щоб не допустити Пейпінґу до Об'єднаних Націй.

В Еспанії схвалено нову конституцію

Мадрид. — На парадному засіданні еспанського парляменту (кортези) голова еспанської держави генерал Франсіско Франко виголосив 50-хвилинну промову, що підтримувала зголошений ним проєкт нової еспанської конституції. Парлямент одноголосно затвердив її, а має ще — мабуть в половині грудня ц. р. — затвердити її ще всенародний плебісцит. Хоч нова конституція все ще не допускає політичних партій, як бази для виборів і парляментарного обличчя, проте вводить низку новостей, які лібералізують майбутній режим в Еспанії. Між іншим, приймається за принцип „органічну демократію", насправді значно обмежується ролю єдиної тепер державної партії Фалянґи, допускається жінок понад 21 років до голосування у народному плебісциті та заміжних жінок у парляментарних виборах, розмежовується функції голови держави й прем'єра, збільшується число державної ради з 13 до 17, передбачається окремий закон про леґалізацію Протестантської і Мойсеєвої Церков. Нова конституція потверджує, що Еспанія є монархією, але нічого не говорить, хто має стати монархом. Найповажнішими кандидатами є син останнього еспанського короля Альфонса XIII Дон Хуан, що живе в Портуґалії, і його 28-річний син Хуан Карльос, який живе у Мадриді та є, мабуть, протеґований Франком.

Управа СУА відбула загальні збори

Філядельфія (Л. Б.) — Загальні Збори Союзу Українок Америки відбулися тут 12 і 13 листопада ц. р. в Домі СУА. Відкрила їх голова організації Стефанія Пушкар. У свому слові до присутніх членок Головної Управи, Контрольної Комісії і голов Окружних Рад привітала почесну голову СУА Олену Лотоцьку і всіх присутніх, що прибули з різних міст ЗДА. Голова СУА відмітила, що Загальні Збори відбуваються в мало сприятливій атмосфері громадського життя, коли наша громада хвилюється після Конґресу УККА з одного боку, і коли постає в ЗДА друга, згл. третя жіноча організація з другого. Обидва ці фактори заторкують теж і СУА і ми мусимо бути свідомі того і зустрічати дійсність, як свідомі громадянки. Завданням українського жіноцтва є впливати успокоююче на розбурхану українську громаду, діяти в напрямі єдности, об'єднання й співпраці. Нам треба змагати до того, щоб УККА став представництвом цілого нашого громадянства і мав піддержку всіх середовищ у виконуванні своїх загально - національних напрямних. Теж на жіночому відтинку ми повинні мати згоду і єдність. Звітування, яке започаткував звіт голови СУА забрало майже цілий день часу. Звіт першої містоголови Лідії Бурачинської з'ясував організаційні заходи і внутрішні зв'язки Екзекутиви СУА на основі постанов Конференції з 22 січня в Ню Йорку, що дала поширення реезолюцій XIV-ої Конвенції СУА. Обширний звіт секретаріяту відчитала секретарка Гол. Управи Осипа Грабовенська. Між численними функціями секретаріяту для

(Закінчення на стор. 3-ій)

Д-р В. Петрина очолив Головну Управу ОУВЛікарів

Шикаґо (В. П.) — В дні **12 листопада** ц. р. відбулись **17-ті** Загальні Збори Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів. Головну Управу того ж Об'єднання очолюють ветер. лікарі із Шикаґа, де є осідок централі. **Об'єднання** нараховує в його **рядах** 138 членів, та має **відділи** в Вінніпеґу, Міннеаполісі, Клівленді і Філядельфії, як теж делеґатури в Дітройті, Денвері і Торонті. Більшість членства бере участь взборах кореспонденційним шляхом або через делеґатів. Дуже тісний зв'язок між членами Об'єднання виконує журнал „Інформативний Листок", квартальник, редаґований письменником і вет. лікарем д-р М. Небелюком з Саскатуну. Журнал „Інформативний Листок" — це найбільша гордість українських ветеринарних лікарів поза Батьківщиною, як одинокий ветеринарійний журнал виданий українською мовою. Об'єднання готує ще до друку „Альманах - Збірник Українського Ветеринарного Лікаря". Заг. Збори вітав д-р В. Трухлий, голова Лікарського Товариства, Іллиной. З лікарським товариством в'яже Об'єднання вже давня і тісна співпраця. Із звітів гідним є відмічення велика жертвенність деяких членів об'єднання. Д-ри М. Небелюк, С. Держко, Є. Гординський склали по 1,000 (тисячу) долярів на видання Енциклопедії Українознавства, як теж по 100 (тисячу) долярів на Шевченківський Фонд Канади з нагоди її століття.

З. Збори змінили статут. Нововибрана Управа буде діяти два роки, а містоголова буде автоматично наступним головою.

ПРАЦІВНИКИ В-ВА „СВОБОДА" ПАМ'ЯТІ ДМИТРА КРАВЦЯ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Працівники В-ва „Свобода" вшанували пам'ять свого товариша праці, довголітнього працівника друкарні „Свобода" бл. п. Дмитра Кравця Заупокійною Службою Божою та Парастасом за спокій його душі, які відслужив Всеч. о. Зіновгй Бачинський в українській католицькій церкві св. апп. Петра і Павла в Джерзі Сіті при вул. Ґрін у вівторок 22-го листопада. На Богослужбах були присутні працівники друкарні, редакції та адміністрації „Свобода". Богослужби відбулися в першу річницю смерти бл. п. Дмитра Кравця.

Поема Романа Купчинського „Скоропад" появилася у видавництві „Червона Калина"

Роман Купчинський

Ню Йорк. — У видавництві „Червона Калина", що продовжує традиції і діяльність відомого й заслуженого львівського видавництва під тією ж назвою, появилася розкішним виданням поема відомого українського письменника, поета й композитора Українського Січового Стрілецтва Романа Купчинського „Скоропад". Головним героєм поеми є леґендарний „великий комтур" січовострілецького Лицарства Залізної Остроги Іван Цяпка - Скоропад, оспіваний також і в стрілецьких піснях, сотник УСС, який в 1920 році загинув разом з багатьма іншими у большевицькому таборі смерти в Кожухові. В поемі, дія якої є відгомоном воєнних подій першої великої світової війни і визвольних змагань, виведені також й інші видатні постаті Українського Січового Стрілецтва. Первісно був написаний цей новий твір Романа Купчинського в 1919-1922 роках і відтворений — після втрати оригінального рукопису — тепер на еміґрації в Німеччині і в ЗДА. Видано нову поему Романа Купчинського в мистецькому оформленні широковідомого нашого українського еміґраційного мистця - карикатуриста Едварда Козака - Ека, з його ж ілюстраціями і в багатокольоровій обгортці його роботи. Завершує це видання стаття ред. Івана Кедрина - Рудницького про історію постання поеми, її тло та її автора, як також передрук статті Івана Іванця з календаря „Червоної Калини" 1932 року п.н. „Незнаний стрілецький твір".

У Бостоні відбулися Окружні Збори УНС

Бостон, Масс. — Минулої неділі, 20 листопада 1966 р. тут, в залі Православної Церкви св. Андрія відбулися окружні організаційні збори місцевої союзової округи, в яких, крім урядовців Відділів, узяли участь численні місцеві громадяни з парохом Церкви о. Іваном Данилевичом на чолі. Зборами керувала головна радна УНСоюзу, місцева адвокатка та активна громадянка пані Анна Чопик, як голова Окружного Комітету Відділів УНСоюзу з осідком у Бостоні. У своїй промові вона з'ясувала місцеві обставини праці й накреслила плян дальшої активности Відділів округи. На збори прибув головний секретар УНСоюзу, Ярослав Падох, який виголосив для приявного громадянства доповідь про значення життєвого забезпечення, як засобу здійснення замірів і плянів людей, зокрема батьків і матерей, які несуть відповідальність за своїх родин, навіть у випадку нежданого, але завжди можливого, нещастя, їх передчасної смерти. В дальшому він з'ясував подвійну ролю УНСоюзу, як забезпеченевої

(Закінчення на 4-ій сторінці „Тижневика")

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ІНЖЕНЕР ОЛЕКСАНДЕР ГЛАДИШОВСЬКИЙ ПОМЕР У НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — В останній хвилині, як це число „Свободи" вже було на пресі, наспіла сумна вістка, що в середу, 23-го листопада рано, тут на 78-му році життя помер відомий український громадський і політичний діяч, колишній посол УНР і опісля член Центрального Комітету Українського Національно - демократичного Об'єднання, св.п. інж. Олександер Гладишовський. Тіло Покійного буде приміщене в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку і там можна дістати інформації щодо невідомих ще подробиць похорону. Телефон похоронного заведення П. Яреми в Ню Йорку: ORegon 4-2568.

УЧНІ УМІ ЗДОМУВАЮТЬ ПЕРШІ НАГОРОДИ

В рамках концерту Музичної Виховної Ради Стейту Ню Джерзі виступатимуть учні Українського Музичного Інституту Америки, що дістали перші нагороди (золоті чаші) в музичних авдиціях цієї організації, а саме: Єлисавета Щербак (кляса Г. Клим) і Юрій Осадца (кол. учень О. Чипак, від року учень Л. Горницького). Концерт відбудеться в неділю 27 листопада о год. 5:15 в Карнеґі Рісайтел Гол в Ню Йорку.

Д-Р АТАНАС ФІҐОЛЬ У ГАРТФОРДІ.

Гартфорд, Конн, (І.К.) — У вівторок, дня 29 листопада ц. р. українці Гартфорду й околиці матимуть нагоду зустрінутися з визначним гостем з Европи, Д-ром Атанасом Фіґолем. Під час своєї зустрічі Д-р А. Фіґоль виголосить доповідь на тему: „Українське суспільство в діяспорі до проблеми світового Конґресу Вільних Українців", а також поінформує громадянство про діяльність Українського Наукового Осередку в Сарселю, Франція. Д-р Фіґоль приїжджає до Гартфорду при піддержці та тісній співпраці з Централею УККА і його зустріч з громадянством Гартфорду й околиці відбудеться в Українськім Народнім Домі о год. 7-мій вечора.

ТРИ ДОПОВІДІ ПРО МИСТЕЦТВО

Ню Йорк. — У зв'язку з виставкою образів проф. Дам'яна Горняткевича відбудеться в Літературно-мистецькому Клюбі в Ню Йорку в п'ятницю 25 листопада ц. р. вечір, на якому будуть виголошені три короткі доповіді на мистецькі теми. Пані мґр Роза Шуль промовлятиме на тему „Дам'ян Горняткевич — мистець і науковець", мистець Антін Малюца — „Формати малюваань і бачення українських пейзажистів" і мистець Володимир Ласовський — „Скороминаюче і вічне в мистеецтві". Початок о год. 8:30 веч.

ДОПОВІДЬ І. КЕДРИНА В ОбВУА

Ню Йорк. — Нюйоркський Відділ ОбВУА влаштовує в суботу, 26 листопада ц. р. в горішній залі Українського Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку, при 149 Друга Евню місячні сходини членів. Доповідь виголосить ред. І. Кедрин на тему „Вибори в Америці". Початок о год. 7:00 вечора. Після доповіді дискусія.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Ситі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Богу дякувати!

Новоприбулі іміґранти й чужинці, які приїздять до Америки вперше, не знаючи місцевих звичаїв, не розуміють деяких американських традиційних святкувань. Між ними на першому місці стоїть суто американське Свято Подяки, визначене законом для всіх стейтів і територій на четвертий четвер листопада і відзначуване щорічно всезагально, як найбільш урочистий день, у ґрадації свят, може, зараз після Різдва Христового. Але хто вжився в американські відносини, вкоренився в американський „спосіб життя", тому насправді трудно уявити цю країну без Дня Подяки.

Загал громади завжди пам'ятатиме, що провід Дня Подяки сягає ген до 1621 року, коли перші поселенці - „паломники", що прибули до Плімуту в нинішньому стейті Мессачузетс славетнім „Мейфлавером", дякували Господеві за те, що пережили важку зиму й діждалися перших багатих жнив. Загал пам'ятає, що вже за Вашинґтона святковано День Подяки у 1789 р., що Абрагам Лінкольн був першим президентом З'єднаних Держав, який у 1864 році визначив був виразно останній четвер у місяці листопаді на День Подяки, хоч щойно 26 грудня 1941 року Конґрес окремим законом визначив цей день, як обов'язкове державне свято. Це історичні подробиці, які мають радше формальне значення. Сутньою залишилася світла традиція і символіка цього свята.

Цією прегарною символікою Дня Подяки є пригадка, що люди повинні бути вдячні Господеві за все добро, що його мають на цій землі. Може у щоденній практиці скомерціялізовано „індика", як неодмінний акцесорій цього свята. А втім, символіка Дня Подяки залишилась чистою і вічною, як вічною є правда, що людська доля в Господніх руках і що вдячність — це не тільки почуття обов'язку кожної добре вихованої людини, але й вроджена людині прикмета. За американським традиційним звичаєм Свято Подяки стало також суто родинним святом, коли за одним столом збирається вся родина і її голова наділяє кожного шматком індика. Сполучення вдячности Богові з культом родини — це шляхетний витвір історії американських поколінь.

Як щороку, так і тепер, слід пригадати українським поселенцям на цій американській землі, що вони мають особливу причину дякувати Господеві, який дозволив їм врятуватися від загину внаслідок катастрофи на Сході Европи і знайти тут культурні умовини життя в повному достатку.

Завтра може бути запізно

Розвиток подій в нашій американсько - українській громаді під час і після недавнього Конґресу Американських Українців виразно виявляє тенденції, які викликають поважну й оправдану тривогу, якщо своєчасно не будуть припинені. Для характеристики ситуації пригадаймо коротко факти, а в нашій скромній оцінці помилки, що мали місце на Конґресі і могли бути безпосередньою причиною такого стану.

Першим фактом - помилкою було, думаємо, те, що приявна на Конґресі більшість не допустила до президії Конґресу представників меншости. Це вже від самого початку створило напружену атмосферу й надало відповідний тон цілому Конґресові. Другим і кінцевим фактом-помилкою — з точки зору найкращих інтересів усієї громади — було те, що угруповання, які мали на Конґресі меншість, відмовилися від участи в керівних органах Українського Конґресового Комітету, пояснюючи це браком відповідного заступництва в тих органах деяких з меншостевих на Конґресі угруповань.

Одне й друге — вибір президії Конґресу й опісля відмова від участи в керівних органах УККА — могли мати свої дальші й глибші причини, але, коли оцінювати ті факти самі по собі, вони в жадному разі не були необхідні, і їх можна було полагодити позитивно при взаємній добрій волі. На жаль, її на Конґресі забракло. Розминувся зі своєю ціллю, через деякі нефортунні вислови, і апель до єдности, що його після Конґресу проголосив у пресі Голова УККА.

Історія повна прикладів, як великі конфлікти, навіть війни, починались майже дослівно з нічого, тільки тому, що не було досить доброї волі і розуму полагодити непорозуміння в самому зародку. Одним із таких наших українських прикладів можна вважати початкове непорозуміння й опісля поділ в Організації Українських Націоналістів. У таких випадках час не працює в користь полагодження початкових непорозумінь і суперечностей. Навпаки, чим далі відтягається вирівняння і полагодження цих суперечностей, тим більше вони поглиблюються. В таких випадках часто непорозумінням персонального характеру чи на персональному тлі створюється відповідну ідеологічну й політичну підбудову, вишукується чи видумується нові арґументи і причини, мобілізується громаду й громадянську думку, і з часом з мухи виростає слон.

Було б великою трагедією для нашої громади в Америці та для української справи і рівночасно великою втіхою для наших ворогів, якби такий розвиток мав повторитися тепер. Розвиток подій, дописи з наших громад та листи від громадян виразно виявляють загрозу й побоювання, що таке може статися, якщо ці суперечності не будуть позитивно - компромісово полагоджені негайно. Ми певні, що справу можна і треба полагодити, якщо кожний із громадян, зокрема провідники поодиноких угруповань повністю усвідомлять загрозу продовжування цих суперечностей та поглиблювання їх у конфлікт, в якому — як це доказує історія — ніхто в одній і тій самій громаді не може виграти, але всі можуть програти.

Свідомість цього як і певність, що є аж надто багато — скажімо — зовнішніх сил, що їм залежить на нашій внутрішній сварні, повинні б усім заінтересованим додати мужности до компромісу та взаємної доброї волі для полагоджень суперечностей сьогодні, бо завтра може бути запізно. Це в однаковій мірі повинні мати на увазі й створена на останніх нарадах Екзекутиви УККА Консолідаційна Комісія, як і ті, з ким вона буде говорити.

Юрій Кульчицький

УКРАЇНА: ДЕРЖАВА ЧИ КОЛОНІЯ?

I

Те, що Москва є найбільшою „тюрмою народів", незаперечний факт. Московський колоніялізм можна поділити на три категорії:

— зовнішні колонії або сателіти; до цієї категорії зачислюються неросійські народи, прилучені до російсько - совєтської імперії по другій світовій війні.

— внутрішні колонії, які складаються з народів, що здобули собі незалежність після розвалу царату, а опісля були знову силою прилучені до нової совєтської імперії.

— колонії, залежні від Москви, які складаються з неросійських народів, силою прилучених до Росії або РСФСР.

Україна попадає в другу категорію, а саме внутрішніх колоній.

Хоч Ленін у 1918 році пропаґував право на незалежність кожного народу, Сталін заявив: „Треба пам'ятати, що, беручи під увагу прагнення кожного народу до самостійности, існує також право, яке дозволяє пролетаріятові консолідувати свої сили, і цьому праву... право на самостійність підпорядковане".

Сталінська конституція 1936 року, коли читає її людина необізнана з дійсністю, найкраща конституція, дотепер написана. В цьому документі знайдемо право працювати і не працювати, право вірити в Бога або бути атеїстом і т. д. Коли ж приглянутись ближче, то ця конституція суперечить сама собі. Наприклад, в її статтях 18а і 18б сказано, що кожна республіка має право творити міністерство закордонних справ, право мати власні амбасади, право укладати з іншими країнами договори, право творити власні військові формації. Тим часом статті 14, 19 та 20 заперечують ці права.

В конституції СССР 1944 року сказано, що так звані союзні республіки можуть мати дипломатичні зв'язки з іншими країнами ,але не сказано, що ті зв'язки можуть бути самостійними. Ще й дотепер у жадній союзній республіці не створено окремого міністерства оборони. В статті 17 конституції запевняється кожній республіці право на відокремлення, а в статті 21 та 133 стверджується, що відокремлення — це злочин проти „вітчизни".

Помилково було б думати, що Захід несвідомий того, що Москва в сучасній добі є найбільшою в світі колоніяльною державою. Захід хоче затримати „статус кво" і задля миру замовчує поневолення Москвою численних народів, але в разі потреби пригадує цей факт, як самооборонний засіб. Наприклад, у 1961 році совєтський представник в ОН виступив з осудом англійського імперіялізму. Представник Британії відразу зареаґував на це, вимагаючи дослідити московський „білий колоніялізм".

При такій „реальній політиці" західніх країн наївним було б сподіватися, що Америка чи взагалі Захід виборють нам Україну.

Україна на світовій арені

Звертаючи погляд на УССР, треба пригадати деякі моменти, які вияснюють, чому по двадцятирічній перерві відновлено її міжнародні дипломатичні зв'язки.

„Братерська любов" народів СССР до „старшого брата" виразно виявилася вже з початком другої світової війни, коли мільйони совєтських вояків піддалися німцям у полон, а чеченці, інґуші, кримські татари, як і українці, збройно виступили проти совєтського режиму.

Після війни обидві автономні республіки цих малих народів зліквідовано, а їхнє населення заслано на схід. Це саме очікувало й Україну, але, як твердив Нікіта Хрущов на 20-му з'їзді КПСС, „українці уникнули тієї самої долі тільки тому, що їх було забагато".

Бажаючи здобути симпатії українського народу, Сталін, як уже згадано, змінив конституцію, дозволивши союзним республікам мати власні міністерства закордонних справ та міністерства оборони. Тоді ж з його наказу створено орден гетьмана Богдана Хмельницького, що його за виявлену в боях відвагу надавали українцям в червоній армії, і перший, другий та третій фронти названо українськими. Поет Володимир Сосюра, очевидно, на доручення ЦК партії написав патріотичний вірш „Любіть Україну".

Побоюючись англо - американської змови, Москва сім разів, аж до 1949 року, проголошувала амнестію для вояків і старшин УПА, які складуть зброю.

Щоб спаралізувати націоналізм неросійських народів, передусім українського, Сталін через свого представника Громика вимагав прийняти до ОН всі 16 республік СССР, але кінець-кінцем погодився на Україну і Білорусь, очевидно, крім СССР. У розмові з державним секретарем Стетініюсом Рузвелт сказав: „Становище Сталіна на Україні тяжке і непевне. Репрезентація України в ОН потрібна для маршала (Сталіна), щоб забезпечити совєтську єдність".

Рузвелт з самого початку не ставив перепон проти прийняття України в ОН, бо був свідомий того, що головні завдання тієї організації припадуть Раді Безпеки.

Американські історики і професори політичних наук висувають чотири гіпотези, чому Сталін домагався ввести Україну та Білорусь до ОН: більше число голосів в ОН (ця гіпотеза відпадає тому, що Сталін згодився на паритет щодо голосів); спосіб, яким Москва могла б анектувати балтійські країни; спосіб приваблення нових народів в совєтську орбіту; гамування протирежимних настроїв в СССР.

Прийняття України до ОН, як також зміни в конституції, на думку деяких істориків, були лише совєтські маневри, щоб скріпити „братерство совєтських народів".

У 1948 році УССР вибрано до Ради Безпеки ОН, де до 1949 року вона виявляла велику активність. Як слухняний інструмент совєтської політики УССР часто атакувала „західній імперіялізм", що направду виглядало як парадокс. Це, очевидно, було в пляні Москви показати Африці та Азії, що Україна — суверенна держава у „великій родині" совєтських республік.

Період від 1946 до 1949 року можна назвати „золотою добою" дипломатії УССР. По відкликанні до Москви Мануїльського, який стояв на чолі української місії, на його місце прийшли особи покрою А. Барановського та Т. Паламарчука. Хоч УССР відіграє тепер дуже малу ролю в ОН, все ж таки треба думати, що її приналежність до ОН у свідомості нової української ґенерації викликає уявлення про відокремлену від Росії державу. А це творить базу сепаратизму, найбільшої небезпеки для Росії.

Виразно прозвучав голос УССР в ОН лише в 1960 році, коли виголосив там промову українською мовою Підгорний, і 11 жовтня цього року, коли „міністер закордонних справ" Дмитро Білоколос по - українськи таврував „лицемірну політику" ЗДА у В'єтнамі.

ГОЛОС ЧИТАЧА

ПОЩО КРИВДИТИ?

Кілька тижнів тому появилась у „Свободі" редакційна стаття, в якій очорнено молодих наших мистців, що, їдучи в Україну, складають там нерозважні заяви, які дискредитують нашу еміґрацію.

Стаття була написана загальниково, і це викликало враження нового роду „змінновіховства", якого допускаються тим разом наші молоді мистці.

Тим часом „Лис Микита" приніс вістку, що йдеться про нерозсудний виступ піяніста Р. Рудницького під час його мистецького турне по Україні. Відбув він там інтерв'ю з представником режимової преси, що було поміщене у „Вістях з України" і не грішило надто великим політичним виробленням нашого молодого мистця.

Базуючи свої роздумування на наведених вище фактах, насмілюсь поставити редакції „Свободи" питання: чи цей єдиний випадок з нашим молодим мистцем дав поштовх до написання передової? Коли хтось провинився, то картається винного, а не всіх непричетних. Тому й питаю ще раз: пощо кривдити?..

Д. Ліщинський
Савт Орендж, Н. Дж.

● В Римі відбулась минулого тижня кількатисячна демонстрація проти зберігання дотеперішнього подружого права, яке забороняє всякі розводи, з винятком унеvažнення подружжя Ватиканом. Різні партії, що становлять теперішню урядову коаліцію в італійському парлямент, домагаються такої реформи, проти якої проте є надзвичайно сильні в Італії католицькі кола.

П. Ковалів

АКАД. С. СМАЛЬ-СТОЦЬКИЙ ЗА НАУКОВИЙ ПРАВОПИС

Проф. Р. Смаль - Стоцький передав нам для досліду деякі архівні матеріяли свого батька акад. С. Смаль-Стоцького, що стосуються українського правопису. В цих матеріялах є копія „Постанови Ради Народних Комісарів УРСР" з 1925 року про створення Державної Комісії при Народному Комісаріяті Освіти для устанлення українського правопису та протокол першого засідання Комісії. В постанові Комісії є пункт про запрошення до її складу західньоукраїнських учених В. Гнатюка, В. Сімовича та С. Смаль - Стоцького.

У зв'язку з цією постановою акад. С. Смаль - Стоцький почав листування з секретарем Комісії П. Дятловим. З листів - відповідей акад. С. Смаль - Стоцького видно, що він погодився взяти участь у праці Комісії, але через похилий вік і стан здоров'я на засідання Комісії не міг приїхати, обіцявши виготувати й надіслати поштою реферат у правописній справі. Згодом реферат був надісланий з Праги, де перебував тоді його автор, до Харкова.

Ще в попередніх статтях у справі українського правопису і в граматиці акад. С. Смаль - Стоцький зайняв виразну позицію фонетичного принципу в правописі: „Пишім, як правильно говорим". Цю саму позицію він зайняв і в згаданому рефераті на тему „Правописна справа".. Тут він спиняється на таких окремих темах: 1. Правописний хаос; 2. Як завести лад; 3. Одностайний принцип; 4. Взаємини між правописом і граматикою; 5. Спірні правописні питання.

Правописний хаос акад. С. Смаль - Стоцький пояснює тим, що наша інтеліґенція не обізнана з законами української мови: кожен пише, як попало. Наш учений скаржиться, що й у школах немає добрих підручників української мови, ані добрих учителів. До того ж самовільно почали виступати правописні реформатори. Але, найгірше те, що ці реформатори переступили правописні межі, сягаючи в сферу граматики. Внаслідок цього й створився хаос: майже кожний часопис має свій правопис.

На питання, як запровадити лад, акад. С. Смаль-Стоцький радить насамперед послуговуватись своїм і чужим досвідом. Реформи правопису готувати „публічною дискусією", як це робиться в Чехії і Польщі, де видаються спеціяльні органи, а тоді вже вирішувати правописні питання.

Запорукою успіху правописної реформи наш учений вважає одностайний принцип, що мусить випливати із знання мови, граматики, історії мови. Він засуджує і вважає байкою, нібито основою української літературної мови є полтавсько - київський діялект і що нібито цього діялекту треба триматися, щоб по - літературному писати. На його думку, українська літературна мова розвивалась на основі живої мови всіх наріч і діялектів, і на це, мовляв, треба зважати при реформі правопису. Він остерігає, щоб не спускати з ока, що літературна мова мусить бути всеукраїнська, і тому не можна орієнтуватися на один якийсь діялект, бо не можна викинути з літератури Франка, ані навіть Грушевського, де відбилась мова його довколишнього оточення.

На цій підставі акад. С. Смаль - Стоцький засуджує погляд акад. А. Кримського про дві літературні мови: українсько - австрійську і українсько - російську та про „30-річний полон вавилонський", в якому нібито була українська мова в роках 1876-1906 у Львові. Наш учений рішуче заявляє, що нема в українців двох літературних мов, а тільки однаєдина літературна мова.

З цього всього він робить висновок, що як в граматиці, так і в правописних правилах мусить тимчасом лишитися більша свобода, бо суворо нормувати речі, ще не унормовані, не вдасться. Хіба насильством. Та й насильство нічого не поможе, бо „дух фізичною силою спутати це вдасться, а тільки духом". А цього духа треба пізнати.

Найбільшою хибою правописних реформ на Україні акад. С. Смаль - Стоцький вважає сплутання правопису з граматикою, через те й правописні правила мають вигляд немов скорочена граматика. Він докладно спиняється на ролі цих двох дисциплін, даючи докладні й чіткі вказівки, яке завдання має правопис. Внаслідок цього правописне питання в розумінні акад. С. Смаль-Стоцького значно обмежується, бо відсівається все те, що належить до граматики. Тут наш учений виявив своєрідний методологічний підхід у вирішенні правописного питання — позбутися чужих звичок у правописному питанні. Українська мова мусить вбратися в свою рідну і „добре припасовану одежу".

Але на перешкоді стоїть кілька спірних правописних питань, яким наш учений присвячує окремий розділ в своєму рефераті. Цих спірних питань не багато, а саме: 1. питання апострофа, якому, як він каже, „треба відспівати вічную пам'ять"; 2) правопис слів типу сьвіт, цьвіт, згідно з м'якою вимовою звуків с, ц; 3) запровадження літери ї після м'яких приголосних: ніс (носа) і нїс (несу) тощо; 4) роздільне написання ся з дієсловами (одягаєш ся, читаєть ся); 5) нарешті, п'ятим спірним питанням він вважає правило про те, чи пом'якшується н перед шиплячими, чи ні. Він твердить, що тверда вимова н перед шиплячими „не виправдана українською вимовою".

Виклавши ці основні думки акад. С. Смаль - Стоцького в справі українського правопису, може не з усіма думками можна погодитись, але заслугою нашого вченого є те, що він виявив себе великим ідеологом української науки, показав правдивий методологічний шлях укладання українського правопису. Цим шляхом мають іти майбутні покоління українських учених.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила.

З НАШИХ БУДНІВ

У ДЕНЬ ПОДЯКИ

Так щасливо склалося, що наш добрий сусід із Брукліну, парох церкви св. Духа, о. декан Володимир Андрушків, святкуватиме цьогорічний День Подяки разом з 30-літтям священослуження. Коли ж до цього додати, що 29 років тому в ясний, хоч прохолодний листопадовий день наш Достойний Ювілят причалив до берегів цієї гостинної країни, то в нього, виходить, є потрійна нагода, слідом побожних пілігрімів, дякувати Господеві за його щедрі ласки.

З помітним хвилюванням згадує о. декан той листопадовий день 1937-го року, коли він уперше побачив з корабля панораму Ню Йорку. На пристані мав його зустріти покійний о. Лотович, але за всякими парафіяльними клопотами забув він про той свій обов'язок. Тому портові урядовці почепили на груди молодому священикові так добре знану всім еміґрантам табличку з написом „колл", — як особі, якою нема кому заопікуватись . . .

Добрі товариші подорожі, американські оо. бенедиктини, взяли його під свою опіку, купили за свої гроші квиток до Філядельфії, відправили на станцію Пенсилвенія. „Коли портер у червоній шапці на голові вхопив мою валізу, — розповідає о. декан, — я подумав собі: яка гостинна країна, ця Америка! Сам начальник станції несе за мною валізку до поїзду!"

У Філядельфії, в славній обителі при 815 Норт Френклін стріт, зустрів його о. канцлер Пик і погостив теплим, українським борщем. Тодішній Владика Кир Константин Богачевський, виїжджаючи на візитацію, залишив на руках в о. канцлера вже готову грамоту на парохію на ім'я о. Володимира Андрушкова.

— Чи ви знаєте, отченьку, — спитав о. канцлер, — що ваші парафіяни ще від учора чекають тут на вас? Вірте мені, вам буде добре в Америці, бо ви їдете поміж дуже добрих людей.

Першою парохією о. декана на цій вільній землі було містечко, а радше велике селище вуглекопів, Нантікок, у Басейні Твердого Вугілля, в Пенсилвенії.

„Таких моментів у житті ніколи не забувається, як той пам'ятний вечір, коли мене привезли з Філядельфії до чорного від вугляного пилу Нантікоку. Велика громада ждала нас під церковним будинком. Мене взяли на руки і з парадою внесли до залі під церквою, мов не знати якого достойника! Жінки у вовняних хустинах шанобливо дотикалися рукавів мого плаща і говорили: „Оце з Краю! І ви, отче, з Краю? Люди, ми маємо крайового ксьондза!"

„Я не мав тоді серця розчаровувати моїх добрих парафіян і признатись їм, що я вже давно не „з Краю", що мій плащ куплений в одній з мюнхенських крамниць. Я був до глибини душі зворушений їх щирою любов'ю й сентиментом до Рідного Краю і всього того, що пов'язане з землею батьків. З правдивою вдячністю згадую і завжди згадуватиму їх, і, хоч чорна була ти земленька, в якій вони рилися-трудились, в моїй пам'яті залишаться повік ясною, світлою картиною перші роки моєї служби Богові і народові серед тих добрих, сердечних людей".

Ікор

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(122)

Та Франко не покинув „аґітаторської" діяльности, він на 30-літнім ювілею М. Драгоманова виголосив доповідь про наукові заслуги Драгоманова. Очевидно, що про зміст цієї промови знали всі ті, які мали голос при вирішуванні справи Франкової доцентури. Віце-президент Галицької Краєвої Ради Шкільної проф. Бобжинський (президентом був граф Бадені!) дорікав Франкові за участь в ювілею М. Драгоманова:

— Бачите, — промовив Бобжинський, кінчаючи свою промову, — цим виступом ви пошкодили собі дуже. Ви не поправні. Політичного аґітатора на катедрі не можемо стерпіти. Зрештою це моя приватна думка. Я не рішаю в цій справі. Рішення залежить від міністерства освіти (ст. 56).

Офіційне рішення запало у Відні, але міністер освіти д-р Рітнер виразно заявив Франкові, що „все буде залежати від львівського намісництва . . . яке має дати опінію" (Возняк, 57). Справа цієї катедри порушила була всю тодішню Україну, бо між кандидатами на неї згадували, крім Франка, ще О. Колессу, К. Студинського, К. Лучаківського — з галичан, а з наддніпрянців Антона Ржепецького, Миколу Дашкевича і А. Кримського. Що польська адміністрація не бажала, щоб І. Франко став професором університету — це ясно всім, хто знає тогочасну польську політику в Галичині. Але в цьому випадку намісникові Бадені допомогли самі українці. Приятель Франка відомий польський поет Ян Каспрович у спогадах про Франка з 1926 р. писав, що маршалок Бадені йому заявив: „Покликанню Франка на катедру спротивився тогочасний митрополит Сембратович, мотивуючи тим, що на його (Франкові) виклади ходитимуть українські богослови, що на них мусітиме впливати від'ємно, бож Ів. Франко — „атеїст" (Ів. Франко у спогадах, ст. 254).

Сам Франко писав, що „об'єднаній коаліції урядових сфер із інкамерованими українцями вдалося врятувати Русь від такого нещастя, яким без сумніву були б сталися мої виклади". Франко гостро переболів свою невдачу. 8-го серпня 1895 р. він писав до А. Кримського:

„Коли мене уперед напав був сум, так се не для того, що мені не дано доцентури, а для того, що відібрано можність наукової праці і засуджено надалі на журналістичну панщину та й ще на польській ниві. Не можу вам описати, яка важка мені ця панщина та й ще в часописі, з поглядами котрого аж надто часто я не згоджуюся. Думаючи про університет, я думав у першій лінії про те, що вирвусь з сеї тачки і віддамся праці, до котрої тягне мене охота і котрою досі і на будуче буду могти займатися тільки прихапцем" (Возняк, ст. 53).

І. Франко не зайняв становища професора в університеті. Проти нього вели кампанію його українські противники, вказуючи на "politisches Vorleben" (політичне минуле) Франка. Ми знаємо, що Каспрович згадував і релігійний момент, який в католицькій Австрії грав велику ролю. Бобжинський згадував у цій справі М. Драгоманова, який саме тоді вів протирелігійну пропаґанду, вважаючи, що для щастя українському народові треба відібрати йому віру. Ось перед нами книжечка: „Віра і громадські справи", що вийшла як третій випуск „Бібліотеки Хлібороба" в Коломиї, 1892 р.; далі „Оповідання про заздрих богів", що були друковані в „Хліборобі" в 1894 р. Драгоманов був автором брошури „Рай і поступ".

Управа СУА відбула загальні збори

(Закінчення зі стор. 1-ої)

внутрішнього зв'язку з усіми клітинами тристепенної організації були теж деякі особливі, такі як опрацювання звітних листків з 44-ох Відділів, програм для Конференцій окремих референток СУА, матеріялів для англомовних чи ін. новозаснованих Відділів, полагоджування конфліктів між Відділами окремих місцевостей, заходи для одержання статусу неприбуткової організації, та створення 5 нових Відділів. Свята й імпрези, що їх піддержувала Централя, були Свято Жінки-Героїні (жертви большевицьких тюрем), вшанування І. Франка на святочних сходинах Відділів, 10-ліття смерти О. Кисілевської.

В ділянці народного мистецтва продовжувано працю біля постійної Музейної Збірки в Українському Інституті Америки, видано серію таблиць узорів „Українські народні взори" (10 таблиць). Обговорюється можливість видати альбом наших нар. строїв.

Для виховної праці створено при Вих. Референтурі Виховну Комісію, яка допомагає референтці у веденні виховної праці.

В допомоговій праці йдуть заходи для купна Дому для старших осіб, посилається допомога грішми й пачками до Польщі, Югославії (в чому одержано цінні поради від Архиєпископа Івана Бучка); допомогу Німеччині обнижено з 80.00 на 50.00 долярів місячно, тому що там наші школи одержали державну підтримку, але до Бельгії висилається далі така сама сума (50.00 дол. місячно). Окремо вислано даток на купно оселі в Бельгії. При Окр. Раді СУА у Філядельфії створено „Гурток Добровільної Жіночої Служби". У міжнародних зв'язках була участь С. Пушкар у Конгресі Міжнародної Жіночої Ради в Тегерані в травні ц. р., у Конвенції Ген. Федерації Жіночих Клюбів в Шикаго в червні 1966 (О. Лотоцька і М. Душник), у Конференції Національної Ради Жінок Америки у справах молоді в Ню Йорку (С. Пушкар), в Ювілеї Балтійської Ради Жінок в Ню Йорку (М. Душник), у Заг. Зборах Національної Ради Жінок (С. Пушкар), та багато ін. окремих зустрічах і нарадах. Централя СУА розсилала обіжники, зв'язані з Конгресом УККА, в Конгресі взяло участь 23 делегатки і багато Відділів СУА є платниками УККА, незалежно ід особистих платників - членок Відділів СУА.

Фінансовий звіт подала скарбничка Управи Анна Сивуляк, по чім ішли звіти Референток: Організаційної (Л. Колодчин відчитала В. Бачинська), культ-освітньої (Н. Чапленко), молодецька), виховної (А. Богачевська), пресової (І. Пеленська), господарської (І. Кашубинська), імпрезової (д-р Е. Єржківська), журналу „Наше Життя" (ред. Л. Бурачинська), плянування (І. Рожанковська), нар. мистецтва (М. Ржепецька), статутової (І. Падох). Від Окружних Рад звітували голови Окр. Рад: Дітройту — О. Климишин, Ню Йорку — О. Рак, Філядельфія — О. Грабовенська, Рочестеру — Л. Когутяк, Нюарку — І. Левицька, Шикаго — Л. Шандра. Від Контрольної Комісії склала звіт голова К. Пелешок і на її внесення Заг. Збори схвалили заяву довір'я голові й Екзекутиві СУА.

Над усіми звітами розвинулася жива дискусія, яка виповнила частину пополудня в суботу й неділю. Провадила дискусію предсідниця С. Пушкар і на зміну містоголова Л. Бурачинська. Як звіти дали велику панораму різнобічної діяльности референтур, Окружних Рад і Відділів СУА в різних місцевостях Америки, так дискусія дала всебічне насвітлення численним явищам, починам і всій праці СУА та у висліді найдено цілий ряд практичних вказівок і постанов в різних ділянках. В організаційній: створення при Окружних Радах комісій, організаційної, преси, культ-освітньої, конференцій референток, вишколів, семінарів тощо, створення посту окремої бібліотекарки при Централі СУА.

В ділянці культосвітній обговорено: започаткування бібліотек жіночого пера при Окружних Радах, проголошення конкурсу на обрядову п'єсу (для драматичних гуртків), поширення Гуртків Книголюбів, відмічення 20-ліття смерти Катрі Гриневичевої, допомогу у збірці на видання бібліографії Лесі Українки пера О. Косач - Кривинюк, що має появитися заходом УВАН.

В ділянці виховній вирішено: посилити організацію дошкільних світличок, покликати до життя адміністраційні тіла для допомоги світличкам, запровадити в „Нашому Житті" сторінку молоді. В ділянці господарській: відбути заплянований господарські покази в різних Відділах і видати кухарську книжку пера Зеновії Терлецької. В ділянці суспільної опіки: творити з рамени Окружної Ради Відділи Добровільної Жіночої Служби для допомоги Бюрам Суспільної Опіки, закупити Дім для Старших у Філядельфії.

Референтка плянування пані Іванна Рожанковська висловила деякі критичні завваги; вона сказала, що досі ще не було поважної спроби перевести основну аналізу діяльности жіночої організації і дати відповідні висновки; проблеми й трудноці СУА мають хронічний характер, а відсутність опозиції не дає свіжої думки.

Слово голови СУА С. Пушкар, у якому вона подала підсумки дводенних нарад і напрямні на майбутнє, закінчило оживлену дискусію.

В першу річницю бл. п. Юліяна Павчака

Український Національний Дім в Брукліні, повідомляє українську громаду, що в неділю в празник „Введення в храм Пречистої Діви Марії" 4-го грудня буде відслужена Панахида о годині 12-ій вполудне в церкві св. Духа, вулиця 5-та північ — за душу бл. п. Юліяна Павчака в першу річницю його смерти.

Поверх 50 літ покійний стояв на чолі всіх наших активностей суспільних, політичних та громадських. Його жертвенна праця дала добрі овочі і він здобув пошану не лиш від бруклинців, але і в дальших містах Америки й Канади, котрі знали і подивляли його працю для українців і України, і для нової нашої країни — Америки.

Управа Українського Національного Дому просить українців Бруклина та нюйоркської метрополії взяти участь в Панахиді, а потім в Нац. Домі де буде перекуска. Просимо ласкаво прийти і віддати пошану пам'яті такого заслуженого мужа, яким був пок. Ю. Павчак.

Покійний стратив багато часу на працю для загального добра, тому жертвуймо одну годину чи дві, щоб показати, що ми таки цінимо оту його працю для Укр. Нац. Дому і для всієї Укр. громади Бруклина і Нюйоркської Метрополії.

Теодор Глухий

● **Совєтські власті передали американцям у Західньому Берліні тіла трьох американських летунів, які згинули в минулому тижні, коли їх вантажний літак, що летів з Франкфурту до Західнього Берліну, розбився над східньо-німецькою територією, яка розділяє Західній Берлін від Західньої Німеччини. Однак совєтські власті, фактичні правителі в Східній Німеччині, не дозволили американцям оглянути те місце катастрофи та перевірити, яка була її причина.**

Увага! *Увага!*

КЛІВЛЕНД, ПАРМА, ЛОРЕЙН, КЕНТОН, АКРОН, ЯНҐСТАВН!

Окружна Рада Відділів „Провидіння" Стейту Огайо

повідомляє все Українське Громадянство про

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ

яка відбудеться

в неділю, 4-го грудня 1966 р.

в залі

НОВОЗБУДОВАНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ при церкві св. ЙОСАФАТА в ПАРМА

5720 Стейт Рд.

під протекторатом

ДЕКАНАТУ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ СТЕЙТУ ОГАЙО

для відзначення

100-ЛІТТЯ НАРОДИН і 50-ЛІТТЯ СМЕРТИ

Першого Українського Єпископа в ЗДА і Основника СУК „Провидіння"

Кир СОТЕРА ОРТИНСЬКОГО

О год. 4-ій по полудні буде відправлена Служба Божа і Панахида в церкві св. Йосафата в сослуженні Всч. Отців Деканату.

Початок Академії о год. 5-ій по полудні.

В ПРОГРАМІ:

Святочна промова ———— д-р Тарас Антонович
Слово в англійській мові ——— о. Лев Адамяк з Янґставну
Церковний хор при церкві св. Йосафата під дир. п. Є. Садовського
Фортепіянове сольо ———— панна Оля Джуман, студентка Консерваторії
Баритонове сольо ———— д-р Володимир Боднар
Деклямація: Поклін Владиці ——— панна Ірина Сліпець
Збірна деклямація і сольоспів ——— Провидінці з Лорейну
Дохід призначений на фонд ім. Кир Сотера Ортинського.

ОКРУЖНА РАДА

Володимир Смаль-Стоцький, голова — Михайло Яремко, м-голова

ПЛАСТПРИЯТ в НЮАРКУ, Н. Дж.

— влаштовує —

ТРАДИЦІЙНУ ЗАБАВУ

в суботу, дня 28-го січня 1967 року

в залі FALCONS, 20th St., NEWARK, N.J.

на яку запрошує все Громадянство Метрополітального Ню Джерзі.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДЕБЮТАНТОК

ТА БАГАТО НЕСПОДІВАНОК

Зголошення ВП. Дебютанток приймає ВП. Пані А. ХОМОВА

187 Parker Avenue, Maplewood, N.J. Тел.: 763-5348

НАЙКРАЩИЙ І НАЙБІЛЬШ ВІДПОВІДНИЙ ДАРУНОК

НА РІЗДВО І НОВИЙ РІК

СВЯТЕ ПИСЬМО СТАРОГО і НОВОГО ЗАВІТУ

ВИДАНЕ В РИМІ

Це перший повний український переклад всіх Книг Св. Письма. 1422 + XXIV сторінок друку на тонкому індійському папері. 14 кольорових ілюстрацій. 2 великі кольорові мапи.

Оправлене в люксусову шкіру, позолочене — 20.00
Оправлене в шкіру, позолочене ———— $15.00
Оправлене в штучну шкіру ———— $12.00

Замовляйте зараз, щоб могли отримати ще перед Святами!

Замовлення слати на таку адресу:

PP. BASILIANI, VIA S. GIOSAFAT 8, ROMA (AVENTINO) — ITALY

Св. Письмо висилається за попереднім висланням належности. Гроші висилати в листі — тільки чеком на ім'я: PP. Basiliani.

СЛОВНИК

АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК — 50 000 слів і виразів, 792 стор. в оправі — М. Л. Подвезько — $6.00

Замовляйте:

"SVOBODA", 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Різдвяні привіти нашим „в'єтнамцям"

В американській пресі подають адреси вояків у В'єтнамі з проханням, писати до них листи на Різдво. Цією дорогою прохаю моїх рідних, приятелів, краянів, знайомих, шкільних товаришів мойого сина — Івана-Романа, пластунів Станиці Сиракюзи, тенісістів, членів КЛК, „кібіців" тенісових змагань на Союзівці, — уприємнити йому Різдво у В'єтнамі, за що щире українське Спасибіг складає батько — І. Дурбак.

Адреса:

PFC. I. R. DURBAK, US — 51-589-843
HHC., 2nd Bn., 12th Inf., 4th Inf. Division
APO. San Francisco, 96268

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

В П'ЯТНИЦЮ, 25-го ЛИСТОПАДА 1966 р.

У ЗВ'ЯЗКУ З ВИСТАВКОЮ

ДАМЯНА ГОРНЯТКЕВИЧА відбудеться ВЕЧІР

з доповідями:

мгр. Р. ШУЛЬ: „Дамян Горняткевич — мистецький науковець";
А. МАЛЮЦА: „Форма малювання і бачення українських пейсажистів";
В. ЛАСОВСЬКИЙ: „Скороминаюче вічне в мистецтві".

Початок 8:30 веч.

Найкращим Різдвяним дарунком для української дитини є вибагливо видані казки Л. ЯЦКЕВИЧА:

„КНЯЗЬ РОСИ" та „МАК І ВОЛОШКА"

з многобарвними, чудовими ілюстраціями Е. КОЗАКА. Ціна казки $1.50, для шкіл українознавства та книгарень 30% опусту. Замовлення та грошеві перекази (чеки) слати на адресу:

SWIATOZAR c/o L. Jackewych
1219 Wingohockg, Philadelphia, Pa. 19140

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛЮБ

в НЮ ЙОРКУ

— влаштовує —

ОСІННЮ СПОРТОВУ ЗАБАВУ

в суботу, 26-го листопада 1966 року

в залі УНДОМУ, 140-142 Друга Ave. в Ню Йорку

В програмі роздача трофеїв змагунам першої футбольної дружини УСК-у і вручення чаші УСК-ові за здобуття першості Німецько-Американського Футбольного Союзу.

Оркестра п. ВАСИЛЯ БОСОГО

Початок о год. 9:00 веч.

ГУРТОК КНИГОЛЮБІВ

ОКРУЖНА РАДА ВІДДІЛІВ СУА і 12-ий ВІДДІЛ УЗХ в ШИКАГО

запрошують на

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР СФУЖО

для відзначення

ЛАВРЕАТОК 7-го ЛІТЕРАТУРНОГО КОНКУРСУ СФУЖО

(пп. Г. Черінь, І. Лунів, Е. Кулик)

3-го грудня 1966 р. Год 6-та веч.

TAYLOR HOUSE, 915 N. Wolcott, Шикаго, Ілл.

Після програми ГУТІРКА при ЧАЙКУ та СОЛОДКІМ

Осібних запрошень не розсилається.

У Філядельфії, Па.

Заля HIGH SCHOOL for GIRLS, Broad & Olney Sts.

Субота, 3-го грудня 1966 року

Год. 7:30 веч.

КОНЦЕРТ

Українського Муж. Хору „ПРОМЕТЕЙ" (Філядельфія)

при співучасті відомого СКРИПАЛЯ

проф. ВОЛ. ЦІСИКА

НЮ ЙОРК

Диригент: ІВАН ЗАДОРОЖНИЙ

Акомпаніямент:

п. І. ЧУМОВА й п. М. ЦІСИК

КВИТКИ ВСТУПУ у передпродажі в крамницях: Оріон, Надія, Ельдорадо, пп. Лукасевичі, П. Мисишин на Френкфорді. До ласкавої участи все ВШ. Громадянство запрошує — Українська Інформаційна Служба Вашінґтон, Д.К.

Під Увагу Вельмишановним Глядачам телевізії.

НАСТУПНА УКРАЇНСЬКА ТЕЛЕВІЗІЙНА ПРОГРАМА ГОДИНИ УКРАЇНСЬКИХ МЕЛЬОДІЙ РОМАНА МАРИНОВИЧА

з Вашінґтону, Д.К.

НЕДІЛЯ, 27-го ЛИСТОПАДА, год. 2:30 по пол., Канал 48 WKBS TV, Phila, Pa.

Роман Маринович, керівник програми

МИХ. КОЦЮБИНСЬКИЙ

Тіні забутих предків

Ціна — 50 центів

ПРИХИЛЬНИКИ АНТИБОЛЬШЕВИЦЬКОГО БЛЬОКУ НАРОДІВ В АМЕРИЦІ ІНК. — ПАБНА

— влаштовує —

МІЖНАРОДНІЙ ФЕСТИВАЛЬ ФОЛКЛЬОРУ НАРОДІВ АБН

в НЮ ЙОРКУ

в СУБОТУ, 10-го ГРУДНЯ 1966 р. о год. 7:30 веч. у ФЕШЕН ІНСТИТУТІ, 225 В 24. вул. в Ню Йорку

З української сторони у Фестивалі візьмуть участь: Молодечий хор ОСЕРЕДКУ СУМА з Ню Йорку під дир. Д-ра І. СОНЕВИЦЬКОГО, танцювальна група СУМА під кер. О. ГЕНЗИ та молодий талановитий скрипаль п. Рафаїл ВЕНКЕ.

Крім українців на Фестивалі виступатимуть мистецькі одиниці інших народів (9) — членів ПАБНА.

Показом краси нашого народного мистецтва, здобуваємо пошану серед інших народів, а тим самим і підтримку нашого оточення в Українських Визвольних Змаганнях.

Проситься все Українське Громадянство прибути на повищу цікаву імпрезу та піддержати наших молодих з мистецьких гуртів СУМА.

ПАБНА — Український Відділ в Ню Йорку

Квитки вступу можна набути в книгарнях СУРМА, ГОВЕРЛЯ, АРКА, ЕКО та домівках СУМА і ООЧСУ.

СОЮЗ ВЕТЕРАНІВ УКРАЇНСЬКОГО РЕЗИСТАНСУ

повідомляє Друзів по цілому світі, що нестало між нами українського партизана та учасника українських груп на центральних землях України в часі 2-ої світової війни, Гуцула

ДМИТРА ШЕКЕРИКА ДОНИКОВОГО

Нехай чужа земля буде Йому легка.

УПРАВА СВУР

Повідомляємо Приятелів, Знайомих та Побратимів по Зброї, що в 40-ий День Смерти

бл. п. полк. УВК

БОРИСА ШЕВЧЕНКА

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

будуть відправлені

в п'ятницю, 25-го листопада 1966 р.

в Церкві СВ. АНДРІЯ в БАВНД БРУКУ, Н. Дж. о год. 9:30 ранку

в Соборі СВ. ВОЛОДИМИРА в ШИКАҐО, Ілл. в год. 9:30 ранку та

ПАНАХИДА

в год. 7-ій веч.

У смутку — РОДИНА

З Рідними, Приятелями та всіми Знайомими ділимося болючою сумною вісткою, що 22-го листопада 1966 року, після важкої, короткої недуги відійшла у Вічність на 47-му році життя

св. п. ЄВГЕНІЯ ДАЦКІВ СТОРОЖИНСЬКА

народжена 31-го січня 1919 року в с. Поникова, пов. Броди, об. Львів.

ПАРАСТАС в п'ятницю, 25-го листопада ц. р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенню Giordano, 1727 Crosby Avenue, Бронкс, Н. Й.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 26-го листопада 1966 р. о год. 9:30 ранку з того ж похоронного заведення до української греко-католицької церкви св. Покрови в Бронксі, а звідтіля на цвинтар Woodlawn Cemetery, 233 Western Avenue, Bronx, N.Y.

Прибиті важким горем:

муж — ВОЛОДИМИР
дочка — ІРИНА
мати — ІРИНА
брати — ЯРОСЛАВ, НЕСТОР, РОМАН, ОРЕСТ
та дальша Рідня

Ділимося з Українською Громадою на чужині та на Рідних Землях сумною вісткою, що 11-го листопада 1966 року в Ню Йорку, по довгій і тяжкій недузі заосмотрений Найсвятішими Тайнами, відійшов у Вічність СИН ЧАРІНОЇ ГУЦУЛЬЩИНИ

ДМИТРО ШЕКЕРИК ДОНИКІВ

народжений 23-го листопада 1914 року в селі Жаб'є на Гуцульщині.

Прибиті горем:

дружина — ПАРАСКА
син — ПЕТРО з дружиною МАРІЄЮ та внуком ПЕТРОМ
дочка — КАТЕРИНА з мужем ВІКТОРОМ
брат — АНДРІЙ із дружиною АННОЮ та з дочкою ЗІРКОЮ і з зятем ЯРЕМОЮ СТЕПАНОМ та внучкою ГАЛИНОЮ

ПАНАХИДА буде відправлена в похоронному заведенні П. Яреми в п'ятницю, 25-го листопада ц. р. о 8-ій под. вечора.

ВИНОС ТІЛА буде в суботу, 26-го листопада 1966 р. о год. 10-ій ранку, до церкви св. Юра, а відтак на Український Цвинтар у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Увага! НЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯ! НЕДІЛЯ,

27-го листопада 1966 року

Початок год. 5:30 веч.

„ТЕАТР У П'ЯТНИЦЮ" з ФІЛЯДЕЛЬФІЇ під керівництвом ВОЛОДИМИРА ШАШАРОВСЬКОГО

виставить музичну комедію на 3 дії ОЛЕГА ЛИСЯКА

„НАЙКРАЩІ ХЛОПЦІ З ДИВІЗІЇ"

в постановці Б. ПАЗДРІЯ

АВДИТОРІЯ

Джуньйор Гай Скул

при Евню „Б", між 4-ою і 6-ою вулицями, НЮ ЙОРК

Квитки: Арка, Еко, Сурма і при касі

СПОРТ

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Чорноморська Січ", Нюарк — „„Н. Й. Інтер", мистецькі змагання Американської Футбольної Ліги відбудуться в неділю, 27-го листопада 1966, о год. 2.30 по полудні на грищі Айронбавнд Філд при Вільсон евню в Нюарку, Н. Дж.

„Тризуб", Філядельфія — „Рома", Петерсон, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліги відбудуться в неділю, 27-го листопада 1966, о год. 2.30 по полудні на грищі „Спортсфрендс Овал" у містечку Вейн, Н. Дж.

„ЧОРОМОРСЬКА СІЧ" — ГАРТФОРД СК 3:2 (0:1)

Гартфорд 13 листопада. — Черговий виїзд футболістів „Ч. Січі", цим разом до гостинного Гартфорду, увінчався успіхом. Завдяки цій дуже важливій перемозі „Ч. Січ" зробила ще один великий крок до остаточного здобуття чемпіонату Американської Футбольної Ліги. Була це 7-ма перемога за першенство, дві інші зустрічі закінчили українські футболісти ремісовими вислідами.

Якщо ми на початку згадали про гостинний Гартфорд, то це вповні і заслужено відноситься до місцевої української громади, точніше до Управи Укр. Народного Дому, представників української молоді і справжніх симпатиків українського спорту. За багату гостину, що її можна б назвати бенкетом, влаштовану після змагань в Народному Домі, на честь української дружини з Нюарку, особлива подяка належить пп. П. Піторові — голові УНДому, В. Теслі — секретареві, М. Піганові — організаційному і В. Наконечному — невтомному спортовому референтові та студентці Ірці Охрім за привіт.

Якщо ходить про господарів гри — італійців, то й вони в свій спосіб виявили „гостинність", стрілявши у цій зустрічі два голі. В першій півгрі з вільного на 12-ій хвилині, а в другій половині на 69-ій хвилині з карного. До цих змагань в складі Гартфорду, крім постійних канадійських імпортів, вперше після короткої перерви виступив знову знаменитий воротар — репрезентант Канади — Н. Сімс. Саме цей змагун причинився до найбільших емоцій глядачів, виловлюючи і відбиваючи численні стріли, Чижовича, Чайки, Снилика і Шорта. Звичайно, були і помилки поодиноких стрільців „Ч. Січі". В першій половині січовики могли здобути ведення вже в першій хвилині, одначе Дімейн перестрілив з віддалі кількох метрів. Господарі в цьому часі були швидшими і грали в більшості на прориви, виконавцями яких були швидкі: Ската, Гарвеи і Ірфелд. По перерві січовики переключилися на свою традиційну швидкість і цим та кращою технікою, розложили суперників. Сімс доказував чудес і мав повні руки „роботи", одначе тричі мусів витягати м'яч зі сітки воріт господарів. Голі для „Ч. Січі" стріляли: Чайка з подачі Снилика в 58-ій хвилині, Чижович після довгого рейду три хвилини пізніше і Чайка з акції Шорта-Чижовича в 85-ій хвилині гри. Склад „Ч. Січі": Льопера, Воробець, Каздоба, Павлишин, Лялька, Снилик, Тирнер, Чайка, Шорт, Чижович, Дімейн, Вільчак Понось і Рач.

О. Твардовський

ДОБРОВІЛЬНО — ПРИМУСОВО . . .

Снувальниці текстильної виробні у Черкасах, — повідомляє „Радянська Україна" з 28 жовтня, — зобов'язалися виконати плян двох років нової п'ятирічки достроково. Вони . . . добровільно підвищили норми виготовлення шовку.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

Вступайте в члени УНСоюзу!